

Το στιφάδο του Αγίου Πέτρου!

/ Θαυμαστές διηγήσεις / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Πρόκειται για Χριστιανικό έθιμο που χρονολογείται από την εποχή της τουρκοκρατίας. Κάποιοι Τούρκοι, κυνηγούσαν στην περιοχή των σημερινών Σπάτων, έναν Χριστιανό για να τον σφάξουν. Αυτός έτρεχε μέσα στα χωράφια και κάποια στιγμή ανέβηκε έντρομος, σε ένα δέντρο. Οι Τούρκοι σταμάτησαν κάτω από το δέντρο και έμειναν εκεί πολλή ώρα για να ξεκουραστούν, μια που είδαν πως ο Χριστιανός τους ξέφυγε. Εκείνος δε, κρατούσε την ανάσα του και παρακαλούσε τον Άγιο Πέτρο να τον γλυτώσει και θα φέρει στη χάρη του ένα σφαχτό. Σε λίγο οι Τούρκοι έφυγαν και γλύτωσε ο Χριστιανός. Ανήμερα της εορτής των Αγίων Αποστόλων έφερε ένα αρνί και το έσφαξε στο εκκλησάκι των Αγίων Πέτρου και Παύλου στις 29 Ιουνίου και μετά το μαγείρεψαν. Αυτό το τηρούσαν κάθε χρόνο στη γιορτή των Αγίων Αποστόλων.

Σιγά σιγά η οικογένεια μεγάλωσε, έγιναν πολλές οικογένειες και το αρνί αντικαταστάθηκε με μοσχάρι, που το μαγείρευαν στιφάδο για όλους ως ευλογία. Δεν παραλείφθηκε καμία χρονιά το έθιμο αυτό μέχρι που ήρθε η Γερμανική Κατοχή του '40. Εκείνη τη χρονιά σκοτώθηκαν από τους Γερμανούς πολλοί Σπαταναίοι και όλα τα σπίτια θρηνούσαν κάποιον δικό τους. Έτσι δεν είχαν όρεξη για πανηγύρι και στιφάδο. Μετά βίας, μέσα στη θλίψη τους, πήγαν στην εκκλησία όπου λειτουργούσε ο παπά-Γιώργης. Μετά τη Θ. Λειτουργία τους είπε να φέρουν έστω κάτι μικρό, στον Άγιο αλλά κανείς δεν ήθελε. Μάλιστα ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο παπά-Γιάννης (Παπαχρήστου στο επίθετο), έδωσε εντολή να μη φέρει κανείς τίποτα. Ο παπα-Γιώργης τον παρακάλεσε να αλλάξει γνώμη αλλά αυτός τίποτα. «Εγώ θα είμαι εδώ μέχρι αύριο γιατί προμηνύεται κακό» είπε ο παπά-Γιώργης. «Τουλάχιστον μείνετε στο σπίτι σας και να μην πάτε στα χωράφια». Και πάλι ο παπά-Γιάννης δεν άκουσε. Πήγε με τους εργάτες να φορτώσει άχυρο σε ένα κάρο και μια σούστα και το πήγε στην αποθήκη του. Το ξεφόρτωσαν, πλήρωσε τους εργάτες και εκεί κοντά στην αποθήκη, πετάχτηκαν, από το πουθενά, τέσσερα φίδια κατά πάνω του και τον δάγκωσαν στο λαιμό. Πέθανε ακαριαία ο παπάς.

Από τότε και μέχρι σήμερα, τηρείται ανελλιπώς το τάμα. Στην αρχή έφερναν όλοι από κάτι για το στιφάδο. Άλλος κρέας, άλλος κρεμμύδια, λάδι ντομάτα, κ.λ.π. Επειδή όμως, τα υλικά δεν ήταν καλά, βλέπεις η ανέχεια... αποφάσισε η Επιτροπή να μαζεύει χρήματα και να αναλαμβάνει την άριστη ποιότητα του στιφάδου. Από μέρες πολλές πριν, αρχίζουν οι ετοιμασίες. Συγκέντρωση χρημάτων, παραγγελία υλικών... Την παραμονή, και μετά τον Εσπερινό ανάβουν φωτιά και μέχρι το πρωί το στιφάδο είναι έτοιμο. Μετά τη Θ. Λειτουργία στο εκκλησάκι, πηγαίνει ο κόσμος στο υπόστεγο όπου βρίσκονται τα καζάνια με το στιφάδο. Έχουν ήδη προπληρωθεί οι μερίδες και με τις αποδείξεις παίρνει κάθε οικογένεια τις μερίδες τους σε

κατσαρόλες, που μεταφέρουν στο σπίτι.

Φέτος ήταν περίπου 9 τόνοι κρέας και 8 τόνοι κρεμμύδια. Υπάρχουν σειρά από ανεξήγητα περιστατικά που συνοδεύουν την παράδοση του πανηγυριού. Κάποιος από τους βοηθούς του στιφάδου, έβαλε τη μερίδα του σε ένα δοχείο, αλλά ξέχασε να το πάρει και την επόμενη χρονιά που άνοιξαν τον χώρο το βρήκαν. Ήταν ολόφρεσκο, δεν είχε αλλοιωθεί καθόλου. Παρόμοια περίπτωση συνέβη και σε οικογένεια που φύλαξε λίγο στιφάδο σε μια γωνιά και το ξέχασε. Μετά από καιρό το είδαν και δεν είχε πάθει τίποτα. Από τις γυναίκες (και μόνο γυναίκες) των Σπάτων που συγκεντρώνονται στο χώρο για να καθαρίσουν κρεμμύδια καμία τους δεν δακρύζει κατά τη διαδικασία, κάτι πραγματικά ανεξήγητο, αφού επιβεβαιωμένα από την ...κρεμμυδίλα δακρύζει ακόμα και ο περαστικός σε ακτίνα χιλιομέτρου! Αυτό μου το επιβεβαίωσε γυναίκα που λαμβάνει μέρος στον καθαρισμό των κρεμμυδιών εδώ και πολλά χρόνια.

Μια χρονιά, αφού όλα είχαν ετοιμαστεί, ξαφνικά το βράδυ εκείνο, παραμονή 28ης Ιουνίου, έπιασε μεγάλη κακοκαιρία και ο δυνατός αέρας που στροβίλιζε τα πάντα δεν επέτρεπε στη φωτιά να ανάψει κάτω απ' τα καζάνια, μιας και εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν τα υπόστεγα, όπως συμβαίνει σήμερα. Έπιασε λοιπόν εκείνος ο αέρας κι όσο προχωρούσε η ώρα τόσο χειροτέρευε. Πολύ στενοχωρημένοι οι άνθρωποι της επιτροπής δεν ήξεραν τι να κάνουν, αλλά ενδόμυχα, όπως εξηγούσαν μετά, ένιωθαν ότι στο τέλος όλα θα πήγαιναν καλά. Στο μεταξύ η Θεία Λειτουργία πλησίαζε στο τέλος της, και ξαφνικά έπαψε η κακοκαιρία. Αμέσως άναψαν τη φωτιά και το φαγητό του Αγίου έβρασε σε μισή μόνον ώρα, γεγονός πολύ παράδοξο αφού κανονικά, άλλες φορές, χρειαζόταν να μαγειρευτεί όλη τη νύχτα. Οι ντόπιοι το θεώρησαν σαν θαύμα του Αγίου Πέτρου. Το στιφάδο του Αγίου Πέτρου θεωρείται (και είναι) μεγάλη ευλογία που όλοι οι Σπαταναίοι τηρούν με ευλάβεια και συγκίνηση. Είδα να κουβαλούν την κατσαρόλα με πολλή προσοχή και σεβασμό σαν πολύτιμο θησαυρό. Το δε στιφάδο είναι το νοστιμότερο που έχω φάει στη ζωή μου!!!!

Πηγή: Νεκτάριος Μ., in-agiounikolaoutouneou.gr